

Forhandlingsteknikk

Metoder og teknikker du kan bruke for å vinne en forhandling

Skrevet av: Kjetil Sander

Dato: 17 Juli 2023

Versjon: 1.0

Utgitt av: eStudie.no

Innholdsfortegnelse

INNHALDSFORTEGNELSE	1
FORHANDLINGSTEKNIKK = SUKSESS I FORHANDLINGER.....	6
FORHANDLINGER ER EN DEL AV VÅR HVERDAG	6
HVA ER EN FORHANDLING?	6
HVORFOR FORHANDLE?	7
NÅR BØR DU FORHANDLE?	7
<i>Forhandlinger for å løse konflikter.....</i>	<i>7</i>
<i>Forhandlinger for å inngå en best mulig avtale.....</i>	<i>7</i>
NÅR SKAL DU IKKE FORHANDLE?	8
FORHANDLINGER ER SITUASJONSBESTEMT	9
FORHANDLINGSTYPER.....	10
FORMELLE OG UFORMELLE FORHANDLINGER	10
FORDELINGSFORHANDLINGER	10
<i>Kjennetegn .....</i>	<i>11</i>
<i>Hva er typiske problemer i fordelingsforhandlinger?.....</i>	<i>11</i>
SAMARBEIDSFORHANDLINGER (INTEGRASJONSFORHANDLINGER)	12
FLERPARTSFORHANDLINGER.....	13
ASSISTERTE FORHANDLINGER (INTERVENSJONER/MEKLING)	14
DEN DYKTIGE FORHANDLEREN – KJENNETEGN OG EGENSKAPER	15
HVA ER EN FORHANDLER?	15
INGEN ER FØDT EN DYKTIG FORHANDLER	15
HVA KJENNETEGNER EN DYKTIG FORHANDLER?	15
<i>Tillit .....</i>	<i>16</i>
<i>Forhandlingskompetanse .....</i>	<i>16</i>
<i>Personlighet.....</i>	<i>16</i>
<i>Empati.....</i>	<i>17</i>
<i>Strateg.....</i>	<i>17</i>
<i>Pokerspiller.....</i>	<i>17</i>
<i>Skuespiller og selger.....</i>	<i>18</i>
FORHANDLINGSTILER	19
MULIGE FORHANDLINGSTILER	19
MYK FORHANDLINGSTIL	19
HARD FORHANDLINGSTIL	20
BRUK AV EN HARD/MYK FORHANDLINGSTIL.....	20
PRINSIPPFORHANDLINGER	21
FORHANDLINGSPROSESSEN	22
TRE STADIER	22
FORBEREDELSE.....	22
FORHANDLINGSPROSESSEN	23
<i>Kontakte motparten.....</i>	<i>24</i>
<i>Åpningen .....</i>	<i>24</i>
<i>Etablere enighet om prosedyrer og visjoner.....</i>	<i>24</i>
<i>Utveksling av informasjon: - definisjon av forhandlingsproblemet.....</i>	<i>25</i>
<i>Starttilbud .....</i>	<i>25</i>
<i>Oversikt over pakker – potensielle pakker.....</i>	<i>26</i>

<i>Utbygging av pakkene</i>	26
<i>Fordeling</i>	27
<i>Avtale</i>	27
<i>Gode råd</i>	27
ETTERSTADIET	28
FORBEREDELSE	29
FORBEREDELSENE AVGJØR FORHANDLINGSRESULTATET	29
LOGISTIKK	29
INTERESSER OG BEHOV	30
BASMA	31
TRADEABLES	31
FORVENTNINGER OG KONSEKVENSER	32
SAMARBEIDSKLIMA	32
ALLIERTE	33
EKSTERN VALIDERING	33
KOMMUNIKASJON	33
FORDELINGSANALYSE	34
OPPSUMMERING	34
FORHANDLINGSTEAM	36
HVOR MANGE DELTAKERE BØR ET FORHANDLINGSTEAM HA?	36
ROLLER I FORHANDLINGSTEAMET	37
MANDAT	38
FOLK FORHANDLER ANNERLEDES NÅR DE FORHANDLER PÅ VEGNE AV ANDRE	38
FORHANDLINGSKRAFT	39
HVA ER FORHANDLINGSKRAFT?	39
FORHANDLINGSROM OG FLEKSIBILITET	39
FORHANDLINGSSTYRKE	40
<i>Motparter</i>	41
<i>Ressurser</i>	41
<i>Posisjon</i>	42
<i>Tid</i>	42
<i>Spilleregler</i>	42
TOTAL FORHANDLINGSKRAFT	43
HVORDAN VINNE FORHANDLINGER?	44
MAKT	44
ALLIANSER	46
INFORMASJON	46
TID	47
UNNGÅ STILLINGSKRIG (POSISJONSFORHANDLING)	48
POSISJONSFORHANDLING	48
UNNGÅ STILLINGSKRIG	48
<i>Forberedelser</i>	49
<i>Ekstreme innganger ("arabisk marked strategi")</i>	49
<i>Begrenset makt</i>	49
<i>Innrømmelser</i>	49
<i>Interesser</i>	50
<i>Bruk av følelser</i>	50
<i>Bryte avtaler og tidsfrister</i>	50
PRINSIPPFORHANDLINGER	51
PRINSIPPFORHANDLINGER - ET ALTERNATIV TIL POSISJONSFORHANDLINGER	51
MENNESKE	51

<i>Oppfatninger</i>	52
<i>Følelser</i>	53
<i>Kommunikasjon</i>	54
INTERESSER	54
MULIGHETER	55
<i>Bruk motpartens ideer</i>	55
OBJEKTIVE KRITERIER.....	55
<i>Fokuser på delaksept og "commitment"</i>	57
HVA HVIS MOTPARTEN SITTER MED ALLE KORTENE?	57
BATNA - BESTE ALTERNATIV TIL EN FORHANDLINGSLØSNING.....	58
BRUK AV NEDRE GRENSE I FORHANDLINGER.....	58
HVA ER BATNA?.....	58
HVORFOR ER BATNA SOM REFERANSEPUNKT BEDRE ENN EN NEDRE GRENSE?	59
JO BEDRE BATNA DU HAR, JO STERKERE ER DIN FORHANDLINGSPOSISJON	59
TO ELLER FLERE BATNA ER BEDRE ENN ÉN	59
IKKE AVSLØR EN SVAK BATNA	59
IKKE BLØFF OM BATNAEN DIN	60
IKKE AVSLØR DIN BATNA FOR TIDLIG	60
IKKE LA MOTPARTEN REDUSERE DIN BATNA	60
UNDERSØK MOTPARTENS BATNA	60
GODE RÅD.....	61
HVORDAN VINNE VANSKELIGE FORHANDLINGER?	62
HVA ER EN VANSKELIG FORHANDLING?	62
HVORDAN ANGRIP VANSKELIGE FORHANDLINGER?	62
<i>Personlighetstype</i>	62
<i>Avdekk seriøsiteten og taktikken</i>	63
<i>Ikke angrip eller belønn motparten</i>	64
<i>Ikke reagere med samme type atferd</i>	64
<i>Få motparten på din side</i>	64
<i>Få til en forandring av spillet</i>	64
<i>Gjøre det lett for motparten å si ja</i>	65
<i>Gjøre det vanskelig for motparten å si nei</i>	65
<i>10-sekunders regelen</i>	65
<i>Push-back</i>	65
<i>Bruk ordet «hvis»</i>	65
<i>Humor</i>	66
<i>Hver bevist ditt eget og motpartens kroppsspråk</i>	66
<i>"Speil" motparten</i>	66
<i>Sjekk din argumentasjon</i>	67
<i>Bryt ikke motpartens forventningsbilde</i>	67
<i>Cialdini sine 6 grunnprinsipper for påvirkning</i>	67
MEKLING	68
HVA ER MEKLING?	68
<i>Frivillig prosess</i>	68
<i>Assistert forhandling</i>	68
<i>Taushetsplikt</i>	68
<i>Hvor kommer begrepet mekling fra?</i>	69
NÅR BRUKER VI MEKLING?	69
MEGLERENS OPPGAVE	69
MEGLERROLLEN.....	70
MEGLERKJENNETEGN	70
MEGLERKRAV.....	70

MEGLEREN BØR VÆRE EN ROLLEMODELL	71
HVORDAN FORHOLDER PARTENE SEG TIL KONFLIKTEN?	71
EN KONFLIKT KAN SES PÅ FRA EN INTERN OG EKSTERN SIDE	72
PRAKTISKE TIPS FOR MEGLING AV KONFLIKTER.....	72
<i>Forberedelse</i>	72
<i>Formøte</i>	72
<i>Selve møtet</i>	72
<i>Fasilitert samtalen</i>	73
<i>Bli enige om en avtale</i>	73
KUNDENS FORHANDLINGSTRIKS	74
TILFREDSSTILLE BEHOV (DETTE ER BRA, MEN..)	74
KOMME PÅ SALG (NYE, BEDRE, RIMELIGERE..).....	74
INNBYTTE (MELLOMLEGGET)	75
HVA OM (DOBBELT SÅ MANGE, VOLUMRABATT..)	75
BRUKE SALGSTID (EN GANG TIL, FLERE MÅ SE..)	75
EKSTRA/INKLUSIVE	75
REFERANSE	75
TA SJANSEN.....	75
FORHÅNDSUNDERSØKELSER	76
ULTIMATUM (HVIS IKKE, DERSOM..)	76
BE OM TILBUD (DETTE MÅ VI HA SKRIFTLIG)	76
RE-FORHANDLINGER (VI ER PÅLAGT, MÅ SPARE, REDUSERE..).....	76
ARGUMENTASJON.....	77
HVA VIL DET SI Å ARGUMENTERE?.....	77
ARGUMENTASJONENS TRE APPELLFORMER:.....	78
ENSIDIG ELLER TOSIDIG ARGUMENTERING	78
ARGUMENTENES REKKEFØLGE	78
HVEM SKAL TREKKE KONKLUSJONEN	79
EMOSJONELL ELLER RASJONELL ARGUMENTERING?	79
ARGUMENTASJON SOM PROSESS OG PRODUKT.....	79
STEMMEBRUK	80
<i>Pusten avgjør stemmens effekt</i>	80
<i>12 snakkeregler</i>	80
Snakk ikke for fort.....	80
Ta pauser.....	80
Snakk ikke for sakte	80
Snakk ikke for lavt.....	81
Snakk ikke for høyt.....	81
Slurv ikke med uttalen	81
Sluk ikke ordene	81
Bruk minst mulig utfylling ord	81
Bruk ikke ødemarker.....	81
Bruk ikke slang og vanskelige ord	81
Ha ikke mat eller tyggegummi i munnen.....	81
Snakk fra magen for å få en dypere stemme	81
CIALDINI SINE 6 GRUNNPRINSIPPER FOR PÅVIRKNING	82
<i>Gjensidighet</i>	82
<i>Sosiale bevis</i>	83
<i>Autoritet</i>	84
<i>Indre konsistens</i>	85
<i>Knapphet</i>	86
<i>Like og bli likt (sympati prinsippet)</i>	87
<i>Andre råd</i>	88
BEHANDLING AV INNVENDINGER	88
<i>Årsak til innvendingen</i>	88

<i>Behandling av innvending</i>	89
<i>Ekte og falske innvendinger</i>	89
<i>LUR modellen</i>	89
Lytt aktivt	90
Undersøk.....	90
Reager	91
<i>Bumerang – metoden</i>	92
<i>Ørepropp metoden</i>	93
<i>Tømming og låsing</i>	93
<i>Ja, men... – metoden</i>	93
<i>Gjenta/forsterke</i>	94
<i>Projeksjon</i>	95
<i>Preventiv argumentering</i>	95
ETISKE DILEMMAER OG MANIPULASJON	96
HVA ER ET ETISK DILEMMA?	96
HVA ER UETISKE HANDLINGER UNDER EN FORHANDLING?	97
<i>Feilinformasjon</i>	97
<i>Løgn, bløff og trusler</i>	97
MANIPULASJON	98
<i>Uthaling av tid</i>	98
<i>Byggeklossteknikk</i>	98
<i>Splitt og hersk</i>	98
<i>Rollespill</i>	98
HVA ER ET GODT FORHANDLINGSRESULTAT?	99
ER DINE INTERESSER GODT IVARETATT?	99
ER INTERESSENE TIL DEN ANDRE PARTEN IVARETATT PÅ EN AKSEPTABEL MÅTE?	99
VIL UTENFORSTÅENDE BLI SKADELIDENDE?	99
ER AVTALEN BEDRE ENN DINE ALTERNATIVER TIL EN FORHANDLET LØSNING?.....	99
ER DETTE DEN BESTE LØSNINGEN SOM DET ER MULIG Å OPPNÅ MED DEN ANDRE PARTEN?	100
HADDE DERE EN EFFEKTIV KOMMUNIKASJONSPROSESS?	100
ØNSKER PARTENE Å FORHANDLE MED HVERANDRE IGJEN I FREMTIDEN?	100
ER PARTENE MOTIVERTE TIL Å ETTERLEVE AVTALEN LOJALT?	100
HVA KJENNETEGNER ET GODT FORHANDLINGSRESULTAT?	101
KILDER:	102